

نورینی مدیریت ریسک در نظام بانکی ایران

www.ketab.ir

سرشناسه : محبوبی متین، وحید، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور : بررسی مدیریت ریسک در نظام بانکی ایران / وحید محبوبی متین.
مشخصات نشر : تهران : سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۷۶ ص.
شابک : ۱۸۰۰۰۰ ریال ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۱۹۷-۰
وضعیت : دست نویسی
یادداشت : کتابنامه: ص. ۷۵.
موضوع : بانک و بانکداری -- ایران -- مدیریت
موضوع : Bank management -- Iran
موضوع : مدیریت ریسک -- ایران
موضوع : Risk management -- Iran
رده بندی کنگره : ۱۳۹۶۱۶۱۵۴ ب۳م /
رده بندی دیویی : ۱۰۶۰ / ۳۳۲
شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۸۱ ۴۱۰

بررسی مدیریت ریسک در نظام بانکی ایران

وحید محبوبی متین

اشاره: سنجش و دانش

۵۰ نسخه

اول ۱۳۹۶

۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۱۹۷-۰

۱۸۰۰۰ تومان

مولف:

ناشر:

تیراژ:

نوبت چاپ:

شابک:

قیمت:

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد.

حوزه مطالعات مدیریت و نوآوری، امروزه بیش از گذشته به دنبال ساختن هویتی آکادمیک و رشته‌ای برای خود است. در این راستا مطالعات فراوانی چندین سال اخیر تلاش کرده‌اند تا هویت و ویژگی‌های این حوزه را آشکار کنند که در نشریات معتبری نظیر **Research Policy** به چاپ رسیده‌اند. در کنار اینها، حوزه‌های مطالعاتی دیگری نظیر مطالعات کارآفرینی، مطالعات علم و فناوری و نظایر آن نیز قرار دارند که هر کدام به پدیده‌ای می‌پردازند. ویژگی این پدیده‌ها این است که موضوع مطالعه رشته‌های مختلفی قرار گرفته‌اند و از این‌رو، آن‌ها را می‌توان حوزه‌های میان‌رشته‌ای یا بین‌رشته‌ای نامید.

همان‌گونه که کارآفرینی، موضوع مورد علاقه رشته مدیریت و رشته اقتصاد است؛ نوآوری نیز پدیده‌ای است که به‌طور عمده اقتصاددانان، دانشمندان کسب و کار به آن پرداخته‌اند و البته اخیراً حوزه نوآوری به‌وسیله جامعه‌شناسان و حتی رشته‌پردازان علوم سیاسی نیز مورد توجه قرار گرفته است. حوزه مطالعات علم و فناوری، به‌سبب سنتی مورد علاقه فیلسوفان و جامعه‌شناسان بوده و اکنون اقتصاد و مدیریت به آن ورود کرده و مآخذ خود را توسعه داده‌اند. به‌طور طبیعی رشد و پیشرفت این حوزه‌ها ناشی از تعامل و تداخل آرای متعدد میان صاحب‌نظران و صد البته میان دانشمندان با رویکردهای مختلف است و به این ترتیب مدیریت از اقتصاد و اقتصاد از جامعه‌شناسی می‌آموزد و چارچوب‌های مفهومی این حوزه‌ها گسترش پیدا می‌کنند.

هر جامعه علمی محلی نیز (نظیر جامعه مدیریت فناوری کشور)، برای توسعه ابزارهای مفهومی خود، نیازمند تعامل با این فضای معرفتی گسترده است تا بتواند با بهره‌گیری از این سپهر گسترده معرفتی، ترازهای معرفتی خود را بالا برده و نظام فکری خاص خود را نیز توسعه دهد. از این‌رو می‌توان مشاهده نمود که رویکرد اروپایی به نوآوری، با رویکرد آمریکایی آن متفاوت است و در این میان آمریکای لاتین، به دنبال ساختن و نشان دادن تفایات، رویکرد خود با سایر نقاط دنیاست. آسیا نیز اخیراً در حال تلاش برای توسعه نگرش خود، نبته بیشتر مبتنی بر تجربه شرق آسیاست ولی همان‌گونه که ذکر آن رفت، این امر بدون در نظر گرفتن سپهر گسترده مفهومی در دنیا و شروع تعامل با آن امکان‌پذیر نیست.

در تحقیقی که در سال گذشته در فرانسه و مدیریت فناوری و مدیریت ریسک شروع شد، مشخص گردید که تعامل و شناخت جامعه مدیریت فناوری و نوآوری کشور با ادبیات جهانی در وضعیت مناسبی قرار ندارد.

تلاش حاضر به عنوان نقطه شروعی برای جمع‌آوری سپهر معرفتی گسترده دنیا، از سوی برخی علاقمندان و دغدغه‌مندان شروع شده است که حاصل اولیه آن بررسی روی شماسست. اگرچه هیچ اثری بدون نقص نیست، اما مستقل از ایراداتی که احیاناً می‌توان به روش‌ها و یا تقسیم‌بندی‌های آن وارد نمود، مهم این است که این اثر، نقطه شروعی است برای بهبود و جمع‌آوری این گستره دانشی و در اختیار قرار دادن آن برای جامعه محلی کشور و از این‌رو امکان به‌روزرسانی و بهبود گسترده آن وجود دارد.

امید است این گام بتواند شروع کننده حرکتی در راستای توسعه رویکردهای مفهومی بومی در مورد مدیریت ریسک و فناوری و نوآوری در کشور باشد. بنده به سهم خود توفیقات روزافزون را برای دست‌اندرکاران آن از خدای متعال خواستارم.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۴.....	فصل اول.....
۱۴.....	مقدمه.....
۱۵.....	مقدمه.....
۱۶.....	تاریخچه ریسک.....
۱۷.....	ضرورت و اهمیت پژوهش.....
۱۷.....	معرفی فصلهای آینده.....
۱۹.....	فصل دوم.....
۱۹.....	معرفی ریسک در بانکداری الکترونیک.....
۲۰.....	۱-۲. مقدمه.....
۲۱.....	۲-۲. ریسک به طور دقیق چیست؟.....
۲۲.....	۳-۲. انواع ریسک.....
۲۲.....	۱-۳-۲. ریسک بازار.....
۲۳.....	۲-۳-۲. ریسک قانونی.....
۲۳.....	۳-۳-۲. ریسک کفایت سرمایه.....
۲۳.....	۴-۳-۲. ریسک نرخ بازده.....
۲۴.....	۵-۳-۲. ریسک نقدینگی.....
۲۵.....	۶-۳-۲. ریسک پول یا نرخ ارز.....
۲۵.....	۷-۳-۲. ریسک عملیاتی.....
۲۷.....	۴-۲. موقعیتهای همراه با ریسک.....
۲۸.....	۵-۲. مدیریت ریسک در سیستم بانکی.....
۳۰.....	۶-۲. اصول اساسی مدیریت ریسک.....
۳۲.....	۷-۲. تغییر مشخصات بانکداری سنتی.....
۳۳.....	۸-۲. استقرار سیستم مدیریت ریسک در بانک.....
۳۴.....	۹-۲. ریسکهای اثر گذار در بانکها.....
۳۵.....	۱۰-۲. دلایل اصلی در ریسک عملیاتی بانکداری الکترونیکی.....

۳۵.....	۲-۱۰-۱. فرآیندهای داخلی
۳۵.....	۲-۱۰-۲. افراد
۳۵.....	۲-۱۰-۳. سیستم ها:
۳۶.....	۲-۱۰-۴. رویدادهای خارجی:
۳۶.....	۲-۱۱. گامهای مرتبط با ریسک
۳۷.....	فصل سوم
۳۷.....	تحلیل ریسک
۳۸.....	۳-۱. مقدمه
۳۸.....	۳-۲. تحلیل و بریت ریسک چیست؟
۴۱.....	۳-۳. نظریه پیتز دراکر
۴۱.....	۳-۴. استراتژی‌های مدیریت ریسک
۴۴.....	۳-۵. برآورد ریسک
۴۴.....	۳-۵-۱. فعالیت های برآورد ریسک
۴۵.....	۳-۵-۲. ارزیابی میزان اثر ریسک
۴۷.....	فصل چهارم
۴۷.....	گام های اجرایی پروژه
۴۸.....	۴-۱. مقدمه
۴۸.....	۴-۲. اجزای اصلی مدیریت ریسک
۵۰.....	۴-۳. مطالعه ادبیات مدیریت ریسک
۵۰.....	۴-۴. شناخت ساختار فعلی و برنامه های راهبردی توسعه و استراتژی ریسک
۵۱.....	۴-۵. تدوین برنامه راهبردی مدیریت ریسک
۵۲.....	۴-۶. طراحی فرآیند مشارکت مدیران در تدوین سند
	۴-۷. برگزاری جلسات همفکری برای تبیین چشم انداز، مأموریت، خطوط راهنما و سیاستهای
۵۳.....	مدیریت ریسک
۵۳.....	۴-۸. محیطی برای مقایسه وضع موجود با وضع مطلوب
۵۴.....	۴-۹. تدوین راهبردها و برنامه های کلی
۵۴.....	۴-۱۰. مدیریت و کنترل ریسک نامحسوس
۵۵.....	۴-۱۰-۱. تدوین دستورالعمل اجرایی برنامه ها
۵۵.....	۴-۱۰-۲. تعریف پروژه های زیرمجموعه هر برنامه و تدوین برنامه زمانی و تقدم و تاخر پروژه ها

۵۶.....	۱۱-۴. جلوگیری از انواع کلاهبرداری‌ها در دستگاه‌های خودپرداز و کارت خوان و اینترنت
۵۷.....	۱-۱۱-۴. فیشینگ (Phishing)
۵۸.....	۲-۱۱-۴. اسکیمینگ (Skimming) و فراد (ferad)
۵۸.....	۳-۱۱-۴. shoulder surfing
۶۱.....	فصل پنجم
۶۱.....	نتیجه گیری و پیشنهادات
۶۲.....	۱-۵. مقدمه
۶۳.....	۲-۵. احراز هویت، تک عاملی و چند عاملی
۶۴.....	۱-۲-۵. کلمه، سناریی شخصی (PINS)
۶۴.....	۲-۲-۵. گواهی دیجیتالی، استفاده از زیرساخت کلید عمومی (PKI)
۶۵.....	۳-۲-۵. کلمه شناسایی یک ریه (OTP)
۶۵.....	۴-۲-۵. ورودیهای USB
۶۶.....	۵-۲-۵. استفاده از Token
۶۶.....	۶-۲-۵. مشخصه‌های بیومتریک
۶۷.....	۳-۵. پیشنهادات
۷۰.....	۴-۵. گزارش نهایی
۷۱.....	۵-۵. اهداف بانک ملی در مدیریت ریسک
۷۵.....	منابع و مآخذ :

چکیده

مؤسسات مالی نقش و اهمیت زیادی در ساختار اقتصادی هر کشوری دارند. این مؤسسات به مثابه قلب تپنده اقتصاد در دو بازار سرمایه و پول فعالیت دارند و باعث جریان پول و نقدینگی در جامعه می شوند. بازار پول، بازار اوراق بهادار کوتاه مدت (با سررسید بیشتر از یک سال) است. بازار سرمایه رابه دوشکل بازار اولیه و ثانویه در نظر می گیرند.

بازار اولیه بازاری است که، در آن اوراق بهادار منتشر شده توسط شرکتها برای اولین بار عرضه می شود و فرآیند تامین مالی در این بازار انجام می گیرد .

بازار ثانویه بازار نقل و انتقالات در دوم اوراقی است که قبلا منتشر شده است. مؤسسات مالی به مثابه عاملی برای انتقال سرمایه (یکی از نهاد های مهم تولید) از خانوارها به بنگاه های اقتصادی، موظف هستند به نمایندگی از خانوارها بر عملکرد بنگاه های تولیدی نظارت داشته باشند.

مسئولیت این نظارت، خود را در تعهد این بنگاه ها به خانوارها در انتقال ابزارهای مالی و پولی مانند ارز، اوراق قرضه، گواهی سپرده و نشان می دهد. بانک ها نیز به عنوان مهمترین مؤسسات مطرح در بازار پول (به عنوان عامل) و سرمایه (به عنوان مشتری) وظایفی را بر عهده دارند.

یکی از این وظایف، مدیریت ریسک توسط مؤسسات پولی و مالی است [۷].

باوجود به کارگیری فن آوری های نوین (مدیریت اعتباری در کشورهای جهان از جمله مدیریت ریسک اعتباری^۱، رتبه بندی اعتباری^۲، امتیازدهی اعتباری^۳ و... روش های اعتبارسنجی نظیر روش lapp، cs۵ و... باوجود حجم روزافزون مطالبات معوق و مشکوک الوصول در نهادهای اعتباری (بانک ها، مؤسسات مالی اعتباری، شرکتهای لیزینگ و...) متأسفانه تخصص اعتبار به متقاضیان تسهیلات، کماکان به روش سنتی سلیقه ای وبدون سنجش تعیین می شود. مدیریت ریسک فرآیندی است که در آن مدیران به شناسایی اندازه گیری، تصمیم گیری و نظارت بر انواع ریسک مطرح برای بنگاه می پردازند. تمام مؤسسات انتفاعی و غیر انتفاعی به نوعی باریسک روبه روهستند. درهرجای برای یک انتخاب، گزینه های گوناگون بانایج گوناگون درکنار اژانسهای این تصمیمات وجود دارد. به خصوص اگر دست کم یکی از نتایج اثرات نامطلوبی داشته باشد، به این ترتیب از کارگاه های کوچک تا صنایع بزرگ همه به نوعی باریسک روبه روهستند [۴].

اماریسک برای بنگاه های مالی از مفهوم مهمتری برخوردار است. فاکتورهای اصلی بسیاری از بنگاه های مالی مانند مؤسسات بیمه وصندوق های بازنشستگی برمخوړ کنترل ریسک استوار است. و البته بانک ملی نیز مستثنی نمی باشد. این مفهوم به قدری مهم است که

^۱ credit risk management

^۲ credit ranking

^۳ credit scoring

در بسیاری از موارد باعث دخالت‌های مستقیم قانونی از سوی قانونگذاران برای کنترل اینگونه مؤسسات می شود. نمونه بارز آن ابزار تعیین حداقل میزان سپرده قانونی بانکها از سوی بانک مرکزی و حداقل کفایت سرمایه از سوی کمیته بال^۴ است.

^۴ کمیته بال متشکل از کارشناسان ارشد نظارت بانکی است که در سال ۱۹۷۵ توسط روسای مرکزی کشورهای گروه ۱۰ پایه گذاری شد